

פאזל

מרכז שניידר לרפואת ילדים ומנזל
מרכז שניידר לרפואת ילדים ומנזל
Eitonen Children's Medical Center of Israel

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים מקבוצת שירותי בריאות כללית • מאי 2010 • גיליון 27

הבית של המושגלים

סימורה של
מחלקת ילדים ג'
עמ' 12-13

מילה אישית

ברכות לכולכם,

כאן בניו יורק אנו חווים כעת את ניצני האביב הראשונים. בעוד שהימים מתארכים, השמים מתבהרים והצבע הירוק מתחיל להופיע בנוף, ליבנו מתרחב ומתמלא בתקווה

בראותנו את הטבע מתעורר משנת החורף שלו. במרכז שניידר לרפואת ילדים נדמה כי האביב שורר תמיד. בכל ימות השנה אנו משרים על המבקרים בו גישה של בריאות, תמיכה ותקווה.

בגיליון זה של "פאזל" אנו עוסקים, בין השאר, בנושא החשוב של אתיקה רפואית. בבית חולים לילדים, המטפל במקרים כה רבים של מחלות קשות ומורכבות, עולות לא מעט שאלות סבוכות ודילמות אתיות. טוב לדעת שהצוות הנפלא של מרכז שניידר לרפואת ילדים כולל גם פורום מתנדב בראשות מומחית לאתיקה, שנועד לעזור לכם, האנשים שבחזית הטיפול, להתמודד עם השאלות הקשות הללו ולהעניק לילד ולמשפחתו את הטיפול הטוב ביותר שניתן - מכל בחינה אפשרית.

אני מבקשת לשלוח מכאן הכרת תודה מיוחדת אל צוות הרופאים והאחיות הנפלא של מרכז שניידר, שכחלק מהמשלחת הישראלית סייע לתושבי האיטי לאחר האסון הנורא של רעידת האדמה. עבודתכם, כמו גם התקווה שהבאתם עימכם, הקרינה את כל הטוב שבכם, שבמרכז שניידר ושבמדינת ישראל.

בברכת שלום ותקווה,

לין שניידר

דבר המנהל

עובדות ועובדים יקרים,

כדי להבין כיצד הפך מרכז שניידר למרכז מצוינות בתחומים כה רבים, צריך להכיר את הסיבה מספר אחת להצלחה: הגורם האנושי. טקס המצטיינים השנתי שלנו המחיש היטב, בפעם המי יודע כמה, את האיקויות המיוחדות

של עובדי מרכז שניידר ואת היכולת האישית והקבוצתית לתת תמיד יותר, להפיק את המיטב והמרב מהמשאבים הקיימים, לעשות הכול - כל מה שאפשר - לטובת בריאות הילדים, לריפוי והחלמה, למתן חיים ואיכות חיים, למען התקווה והחיוך. היכולת הזאת של צוותי שניידר, העושה את בית החולים שלנו למה שהוא, מצאה ביטוי מרשים גם במאמצי הסיוע הישראליים להאיטי, שבהם השתלבו אנשי שניידר שלקחו חלק משמעותי בפעילות המשלחת הישראלית - ועל כך לא נותר אלא להסיר בפניהם את הכובע.

בצד הטיפול הרפואי, איכות השירות ללקוחותינו והיכולת לתת ערך מוסף לילד ולמשפחתו, אחד הנושאים המהותיים ביותר במרכז שניידר הוא קידום המחקר. זו ההזדמנות להודות, בשם הנהלת בית החולים, לפרופ' דורון גוטהלף על פעילותו המגוונת כיו"ר ועדת המחקר של בית החולים בשלוש השנים האחרונות ולאחל לו המשך פעילות פורה ומהנה. לד"ר לינה באסל, מטובי החוקרים שלנו, אנו מאחלים הצלחה רבה בתפקידה החדש כיו"ר ועדת המחקר (וגם כחברת מערכת חדשה המצטרפת ל"פאזל").

בימים הללו שבין ל"ג בעומר לחג השבועות אני מבקש לומר לכולכם חג שמח, קיץ נעים והמשך עבודה פורייה ומצוינת בבית החולים שכה יקר לכולנו.

פרופ' יוסף פרס

נכנסים לאקרדיטציה: כי איכות היא ב"גנים" שלנו!

רות הלוי

מרכז שניידר לרפואת ילדים מפגין מצוינות בכל היבט: ברמת הטיפול, באקדמיה, בהטמעת טכנולוגיות חדשות, בגישה לילד ומשפחתו. אחד המדדים לבדיקת מרכז מצוינות הינו תחום בטיחות המטופל והבטחת איכות הטיפול, נושא האמור להוות חלק מנחלתו של כל עובד במרכז שניידר. אבל האיכות שלנו צריכה לא רק להיעשות - אלא גם להיראות. זה אומר, להיות מוכחת בתהליכי

עבודה ובהטמעת הנחיות ונהלים מקצועיים ביום-יום, ומעבר לכך בהכשרת דורות העתיד של רפואת ילדים ומקצועות הבריאות. בשנת 2010 נכנס בית חולים לתהליך האקרדיטציה, במטרה לקבל את ההכרה הלאומית והבינלאומית הרשמית לעמידה במודל איכות ובטיחות בינלאומי על פי הסטנדרטים של ה-JCI - joint commission International. מדובר בתהליך בחינה חיצוני אובייקטיבי, המערך את איכות הטיפול והפחתת הסיכונים, כאשר הסטנדרטים נקבעים בהתאם לרמה האופטימלית שאותה מבקשים להשיג. מפגש ראשון להשקת התוכנית והצגתה לכלל בית החולים נערך ב-9 באפריל ובסוף אפריל נערך המיפוי הראשוני על ידי ה-JCI, שלאחריו נכנס בית החולים כולו לתהליך המוביל על ידי רות הלוי, מנהלת הסיעוד. בהצלחה לכולנו!

מרכז שניידר לרפואת ילדים
רח' קפלן 14, פ"ת 49202
טל' 03-9253208
פקס 03-9253901
rshaked@clalit.org.il
www.schneider.org.il
המערכת אינה אחראית לתוקן המודעות

עורכת ומפיקה: ריבה שקד
מערכת: פרופ' שי אשכנזי, רות סינגר, אסתי בן חיים, נורית זוסמן, לאה וייסמן, משכית שוחט, לינור נבן, ד"ר לינה באסל, עידית מיטלמן
מזכירת מערכת: ליגל דרשן צילום: פז בר וחברות שניידר
כתיבה, עריכה ועיצוב: שירי רעיונות
מודעות: טלמדיה ביטאונים בע"מ, טל' 03-9610117

עיתון מרכז שניידר
לרפואת ילדים בישראל
גיליון מס' 27
מאי 2010

פאזל

מקרה נדיר בשניידר: מום לב כפול שתיים

ניתוח מורכב הציל את חייהן של שתי תאומות, שנולדו עם מום לב קשה וזהה. בזכות התאוששותן המהירה חגגה המשפחה את הפסח ביחד

מומחי מכון הלב במרכז שניידר מורגלים ומיומנים באבחון מומי לב בעוברים, אך אפילו הם נדהמו לגלות כי שתי תאומות נושאות את אותו מום לבבי כחלוני מורכב וקשה. התאומות נולדו בשבוע ה-37 כאשר משקל אחת מהן 2.4 ק"ג והשנייה 2.7 ק"ג, ונותחו בהצלחה בגיל מספר שבועות. שתי התאומות אובחנו עוד במהלך ההיריון על ידי ד"ר עינת בירק, מנהלת מכון הלב בשניידר, ובשיתוף נמצא מום לב מורכב מסוג TOF (Tetralogy of Fallot with pulmonary atresia), הבא לביטוי במסתם ריאתי חסום לחלוטין, עורק ריאה קטן וחור גדול בין החדרים. "הסיכוי להופעת מום לבבי זה בילוד הוא 0.007 מקרים ל-1,000 ילודים, והסיכוי שיופיע אצל שתי התאומות הוא נדיר ביותר", מציינת ד"ר בירק.

התאומות שרדו בשלב העוברי בזכות הצינור העורקי (דוקטוס ארטריוזוס) - כלי דם המצוי בעוברים ומחבר את העורק הריאתי ישירות אל אבי העורקים תוך שהוא עוקף את מחזור הדם הריאתי. מכיוון שכלי דם זה נסגר מייד אחרי הלידה, נשקפה לתאומות סכנת חיים מיידי.

התאומות והוריהן יחד עם (עומדים מימין לשמאל) מנתח הלב ד"ר גבי אמיר, מנהלת מכון הלב ד"ר עינת בירק, ומנתח הלב ד"ר ג'ורג' פרנקל

את שני הניתוחים המורכבים ביצעו ד"ר ג'ורג' פרנקל וד"ר גבי אמיר, כאשר משקל התינוקות קטן עדיין משלושה קילוגרם. שתי התאומות התאוששו תוך זמן קצר ושוחררו לביתן בתוך שבוע בלבד לאחר הניתוח. בזכות התאוששותן המהירה יכלה המשפחה לחגוג את חג הפסח ביחד, מוקדם מאוד מכפי שציפו.

מרגע היוולדן טופלו התאומות בפגיית שניידר, בראשות פרופ' לאה סירוטה, כשהן מקבלות תרופות לעיכוב סגירת הדוקטוס תוך ניסיון להעלות את משקלן לקראת הניתוח. הניתוחים בוצעו בהפרש של שבוע זה מזה ובמסגרתם בוצע תיקון מלא של הפגם, הכולל את סגירת החור הגדול בין החדרים ובניית המוצא של חדר ימין.

תינוק שנולד ללא קול בשל מום נדיר נותח בהצלחה במרכז שניידר והשמיע את בכיו הראשון בגיל שבועיים

בניתוח מורכב הצליחו מומחי מרכז שניידר להחזיר את קולו של תינוק בן שבועיים מדרום הארץ, שנולד עם מום נדיר של חיבור בין מיתרי הקול. הליקוי הופיע אצל התינוק בדרגת חומרה גבוהה, כך שלא בכה ולא השמיע קול מיום היוולדו. יתרה מזאת, המום חסם את דרכי הנשימה של התינוק ואיפשר לו לנשום דרך פתח קטן בלבד. לאחר שבוצעה לו אבחנה ראשונית באמצעות ברונוסקופיה על ידי ד"ר מיכה אבירם, מנהל היחידה לברונכוסקופיה במרכז הרפואי סורוקה, הועבר התינוק למרכז שניידר לטיפול ביחידת אף אוזן גרון. ד"ר יורם שטרן, מנהל השירות למחלות דרכי הנשימה וקול ביחידת א"ג בבית החולים, הצליח לשקם את מיתרי הקול של התינוק ולהציל את קולו בניתוח אנדוסקופי מורכב, שבוצע בשיתוף פעולה הדוק עם צוות חדר הניתוח ועם ד"ר יעקב כץ, מנהל מחלקת הרדמה. מחר הניתוח הועבר התינוק ליחידה לטיפול נמרץ בשניידר בראשות ד"ר טומי שינפלד, משם למחלקת הילדים במרכז הרפואי סורוקה ולאחר מכן שוחרר לביתו. "התינוק שלא בכה ולא השמיע קול מאז שנולד ריגש את כולנו כשהתחיל לבכות לאחר הניתוח", שיחזר ד"ר שטרן, "מרגש אף יותר היה לראות את אם התינוק מאושרת מדבר כה טריוויאלי כמו בכי של תינוק".

מחנה לילדי כוויות

שיתוף פעולה מוצלח בין מספר גורמים הוליד מחנה ייעודי לילדים ובני נוער הסובלים מכוויות, שנערך זו השנה השנייה בקיבוץ אילות שבערבה בהדרכת צוותי ריפוי בעיסוק ופיזיותרפיה ממרכז שניידר. במחנה השתתפו כ-30 ילדים מכל רחבי הארץ שנהנו ממגוון פעילויות, ביניהן ספורט ימי וטיולי ג'יפים, כמו גם מתוכנית מוזיקלית שנבנתה במיוחד עבור אלה שפציעיהם קשים יותר והנחתה על ידי אמן כלי ההקשה גלעד דוברצקי מבנימינה. הפרויקט יצא לדרך ביוזמת יוליאנה אשל, מנהלת השירות לריפוי בעיסוק בשניידר, ונילי ארבל, מנהלת השירות לפיזיותרפיה, ובזכות התגייסותו של שמואל דיוויס, מנכ"ל BURN ADVOCATES NETWORK מניו ג'רסי שבארצות הברית. המחנה התקיים בשיתוף עמותת "שמחה לילד" ובתמיכתן של עמותת "ילדים שלנו" הפועלת במרכז שניידר (שאף תרמה לכל ילדי המחנה ממתקים, חטיפים וערכות יצירה), חברת א.מ.י. טכנולוגיות וחברת אוראל. תודה לכולם!

ועכשיו: שניידר ברמה!

מחדש פברואר 2010 יכולים גם ילדי רמת הגולן והוריהם ליהנות משירות של יעוץ רפואי על ידי מומחי מרכז שניידר. השירות החדש ניתן במסגרת שיתוף פעולה בין מחוז צפון של הכללית ומרכז שניידר, כחלק מהמאמץ להביא רפואה איכותית ומתקדמת לתושבי הצפון בכלל ולתושבי רמת הגולן בפרט ולתרום בכך לצמצום פערים בבריאות. במסגרת השירות החדש ניתנים במרפאות הכללית בגולן שירותי רפואה יועצת בתחומי אנדוקרינולוגיה, נירולוגיה, ריאות ועוד, במטרה להעניק שירות מקצועי וזמין של מיטב המומחים קרוב לבית, במצבים שבהם לא נדרש ביקור בבית חולים. הפרויקט מצטרף למגמה עולמית של ריכוז שירותים רפואיים מקצועיים בקהילה בקרבת בית הלקוח, יחד עם חיזוק הקשר בין הקהילה לבית החולים כחלק מאסטרטגיית הכללית. שירות רפואה יועצת על ידי מומחי שניידר ללקוחות הכללית פועל כיום בהצלחה גם בשלוחות "שניידר בקהילה" באשדוד וחולון.

זוכים בממ"ש

פרסי הממ"ש לשנה החולפת הוענקו לשתי מחלקות ולשתי מרפאות. במקום הראשון זכו מחלקת המימין (משמאל) ומרפאת הנפרולוגיה

(מימין), ובמקום השני - הפגיה ומרפאת הריאות. פרסי הממ"ש הוענקו במסגרת כנס מנהלים שנערך בשניידר ובמסגרתו הוצגו תוכניות עבודה והושק תהליך האקדמיטיבה. בהמשך שנת 2010 יתבצע איחוד של מודל הממ"ש עם תוכניות העבודה המחלקתיות.

לבקר בשניידר און-ליין

מעכשיו, גם בשעות הלילה וגם בשבתות ובחגים אפשר להתייעץ עם רופא מומחה בשניידר - מבלי להגיע למימין: שירות רפואי חדשני שהושק על ידי הכללית, "רופאי ילדים און-ליין" בניהול מומחי שניידר, מאפשר לבצע

ביקור וירטואלי בבית החולים באמצעות שיחת וידאו אינטרנטית או בשיחת טלפון עם רופאי שניידר. השירות פועל בשעות שבהן המרפאות סגורות וניתן דרך אתר הכללית www.clalit.co.il, או בהתקשרות טלפונית למוקד הכללית *2700, שממנו מנותבת השיחה למוקד המומחים ברפואת ילדים. הכללית היא ארגון הבריאות הראשון בישראל ומהראשונים בעולם המעניק ללקוחותיו אפשרות להתייעץ און-ליין עם רופא ילדים מומחה, טלפונית או באמצעות מצלמת המחשב הביתית. הביקור הווירטואלי מאפשר לרופא להתרשם חזותית ממצב הפונה, לבצע הערכה ראשונית ולהחליט אם יש צורך להגיע למימין. בכך הוא נותן מענה מיידי למצוקת ההורים גם בשעות שהמרפאות סגורות, ובמצבים רבים יכול לחסוך הזמנת ביקור רופא לבית הילד או נסיעה מיותרת לחדר מימין או למר"מ.

התנדבות כללית, נתינה אישית

מרכז שניידר הצטרף לפרויקט ההתנדבות של הכללית וציין זאת באירוע התנעה, שחשף את שני הנושאים שסביבם מתקיים הפעילות: זהירות בדרכים וסיוע לעדה האתיופית. החלק האמנותי של האירוע כלל הופעה קצרה של להקת המחול האתיופית "ביתא" (בתמונה).

בדרך למלר"ד חדש ומרווח

בתחילת חודש מארס הסתיים שלב א' של פרויקט שיפוץ היחידה לרפואה דחופה - מיון שניידר. השיפוץ כלל בנייה מחודשת של האזור הדרומי (אשפוז יום לשעבר), בניית חמישה חדרי טיפול ואזור לשמנה מיטות השהיה וכן אזור מינהלתי (חדרי רופאים, אחיות, תורנים וכדומה). תמי בן-רון, המנהלת האדמיניסטרטיבית, מציינת כי המעבר לאזור החדש דרש מצוות המלר"ד כולו עבודה מאומצת, שכללה שינוי והתאמת תהליכי עבודה. כחלק מההיערכות הקים צוות המלר"ד פורטל מחלקתי שלווה גם את תהליכי השיפוץ. תמי בן-רון מציינת כי בימים אלה מתבצע שלב ב' של הפרויקט, כאשר בסיום העבודות בעוד כחצי שנה יתברך מרכז שניידר במלר"ד מודרני, המתוכנן היטב לזרימת הקהל - חדרי המתנה מרווחים, הפרדה בין אזור המסלול המהיר לאזור המטופלים השוכבים, חדרי אישיים לכל ילד, חדרי בידוד, חדרי תרופות תקינים ואזור מינהלתי לרווחת הצוותים.

במיון החדש

קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים

← ← ← **مرحبا الصف الأول** - כך כותבים בערבית שלום כיתה א'. סדנת העשרה והכנה ראשונה מסוגה לילדי גן חובה במגזר הערבי נפתחה בשניידר בהנחיית איסרא גימל, מרפאה בעיסוק ומנחת סדנאות "שלום כיתה א" בבית החולים, ובמסגרת השירות לריפוי בעיסוק בראשות יוליאנה אשל. 12 מפגשי הסדנה מתקיימים בקבוצות קטנות כדי לתת תשומת לב אישית לכל ילד לקראת העלייה לכיתה א'.

← ← ← **מן הכבד אל הקל** מפגש מרגש עם צעיר בן 31 שעבר השתלת כבד וכליה לפני מספר שנים וסיפר על מהלך חייו לאחר ההשתלה, עמד במרכז של סדנה למתבגרים מושתלי כבד שנערכה במרכז שניידר. הסדנה נערכה ביוזמת ד"ר ריקי שפירא, מנהלת היחידה למעקב ממושך בילדים מושתלי כבד, הפועלת במסגרת המכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד בשניידר בראשות פרופ' רענן שמיר. 12 בני נוער הנמצאים במעקב ביחידה הקשיבו להרצאות במגוון נושאים, ביניהם השינויים שעובר המתבגר בנוסף להיותו נער מושתל כבד, חשיבות הדיוק בנטילת תרופות וביקורות תקופתיות חוזרות. ד"ר דני בן אמת, מנהל יחידת עור במרכז שניידר, הסביר על חשיבות ההגנה מפני השמש והסיכון לגידולי עור בילדים המקבלים תרופות מונעות דחיית שתל. הסדנה תואמה ואורגנה על ידי ד"ר שפירא יחד עם שושנה אושרי, עובדת סוציאלית במערך ההשתלות, ורחל ברגין, אחות מתאמת מושתלים בשניידר.

← ← ← **מציירים תקווה** מעל ל-200 ציורים של ילדים חולי סרטן ממצרים, ירדן, טורקיה, ישראל, ארה"ב ועוד הוצגו במרכז שניידר במסגרת תערוכת הציורים "היום שאף פעם לא אשכח". התערוכה נוצרה בשנת 2007 ביוזמת ארגון MECC, היוצר שיתופי פעולה בין ילדים המטופלים במחלקות המטו-אונקולוגיות במזרח התיכון ובארה"ב. "התרפייה באמנות מאפשרת תקשורת יצירתית ונותנת אפיקים לביטוי רגשות, פחדים ורצונות, ובכך מענה לצרכים פסיכולוגיים ורגשיים", אומרת משכית שוחט, מנהלת המרכז החינוכי בשניידר.

← ← ← **בית ספר ל-CF** מרכז ה-CF ע"ש גראוב בשניידר, בניהולם של פרופ' חנה בלאו וד"ר הודא מוצפי, השיק בית ספר ל-CF - פרויקט ייחודי בארץ שמטרתו ללמד ילדים עם CF על מחלתם באמצעים יצירתיים וחוייתיים. התוכנית, שיצאה לדרך בשיתוף איגוד ה-CF הישראלי, מתבססת על אמצעי הוראה המותאמים לקבוצות גיל שונות, לשפה ולתרבות (כולל התאמה לילדים דוברי ערבית). התוכנית פותחה בשניידר על ידי האחות סיוגלית רוזנפלד ועו"ס דיאנה קדוש, וכל צוות המרכז משתתף בה על פי נושא הסדנה. המפגשים נערכים אחת לחודשיים כסדנה בת שלוש שעות הכוללת מרכיבים דידקטיים, יצירתיים ורגשיים. בזמן שהילדים בסדנה, ההורים המלווים נמצאים בקבוצת תמיכה המונחת על ידי הפסיכולוגית אדי לנדאו. הצלחת הקבוצה היא עצומה - במיוחד במתן התחושה שהילד לא לבד בהתמודדות עם מטלות כמו לקיחת אנזימים בזמן האוכל או ביצוע שעה של פיזיותרפיה מדי יום. בעתיד יותאם בית הספר הייחודי הזה לשימוש כל מרכזי ה-CF בארץ.

צומת מילר

תחום הניורואופתלמולוגיה מהווה נקודת מפגש בין רפואת עיניים, ניורולוגיה וניורוכירורגיה. הקשר עין-מוח להבטיו השונים נבחן לעומק בכינוס מדעי מרתק בשניידר, שאירח את פרופ' ניל מילר מארה"ב

תחום הניורואופתלמולוגיה - קשר עין מוח - הוא אחד התחומים הסבוכים ברפואה: האבחנות סבוכות ומפותלות כמו כל מסלולי המוח, וקשה מאוד לספק טיפול חד משמעי מוצלח שישקם פגיעה עצבית, מה עוד שחילוקי הדעות רק גוברים כאשר החולים מטופלים על ידי רופאים מתחומים מקבילים, כמו רופאי עיניים וניורולוגים. על רקע זה אפשר להבין את העניין העצום שעורר

ביקורו בארץ של פרופ' ניל מילר, ניורואופתלמולוג בעל שם עולמי ופרופסור בתחום רפואת העיניים, ניורולוגיה וניורוכירורגיה באוניברסיטת ג'והנס הופקינס ובבית החולים לעיניים ע"ש וילמר. במהלך ביקורו בארץ השתתף פרופ' מילר בחמישה כינוסים מדעיים, שאחד המרכזיים שבהם התקיים במרכז שניידר. המקרים הקשים במיוחד והיבטי הטיפול השונים הוצגו בפני פרופ' מילר על ידי צוות רב תחומי משניידר שכלל את ד"ר הלן טולדנו (גידולי מוח, אונקולוגיה ילדים), פרופ' ליאורה קורנרייך (ניורודינולוגיה), ד"ר

פרופ' מילר (במרכז) מבקר בירושלים עם אנשי שניידר

שלום מיכוביץ (ניורוכירורגיה), פרופ' רחל שטראוסברג וד"ר תמי שטיינברג (ניורולוגיה) וד"ר ניצה גולדנברג כהן (עיניים) בשילוב מומחי יחידת עיניים ילדים (ד"ר משה שניר, ד"ר רונית פרילינג וד"ר יונינה רון) ורבים אחרים. בין השאר נדונו עם המומחה האמריקני סוגיות מורכבות ודילמות כגון גידולים הקשורים לעצב הראייה ולמסלולי הראייה במוח (גליומות, מנגיומות ואחרים), מחלות דה מיאלינטיביות, יתר לחץ תוך גולגולתי ועוד. הצגת המקרים משכה קהל רופאים רחב מהקמפוס ומבתי חולים באזור.

קצרצרים ← קצרצרים ← קצרצרים

← ← ← קדימה, לשמוח יו"ר

קדימה ציפי לבני וחברי סיעתה הגיעו בחג הפורים לביקור חולים בשניידר שלוהו בגלולוגים, הליצנים הרפואיים של בית החולים. פרופ' פרס, מנהל בית החולים, סייר עם האורחים במחלקות השונות, ביניהן המחלקה האונקולוגית ומכון הלב. ציפי לבני, מחפשת לצרילי ציפלין, לא ויתרה על צילום משותף עם ד"ר סרחיו, הגילולוג הערבי-ישראלי הראשון בארץ.

← ← ← ידידות מבלארוס לקראת ביקורו בישראל ביקש יו"ר אגודת הידידות

הפרלמנטרית של בלארוס, רופא מנתח במקצועו, לבקר בשני מרכזיים רפואיים על מנת להתרשם ממערך כירורגי ומניהול מערכות בריאות. בתיאום משרד החוץ הגיע היו"ר אולג וליצ'קו, המכהן כיו"ר ועדת הפרלמנט לענייני בריאות, משפחה ונוער, לביקור במרכז שניידר. חברי משלחתו נפגשו עם פרופ' פרס ועם סגנו ד"ר אסף טוקר והתרשמו מהמערך הכירורגי ומחדרי הניתוח שהוצגו בפניהם על ידי ד"ר לודמילה קציקו.

← ← ← הבולגרים באים סגן שר

הבריאות הבולגרי, ואלרי מיטראב, ביקר במרכז שניידר במטרה לבחון אפשרויות לשיתופי פעולה לקראת הקמת בית חולים לילדים בבולגריה. סגן השר הגיע בליווי משלחת ובה אשת שגריר בולגריה בישראל, אנשי רפואה מבולגריה ונציג משרד החוץ. חברי המשלחת סיירו עם פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, ברחבי בית החולים, הביעו עניין בתחומי מחקר משותף, חילופי רופאים, הכשרות ותיירות מרפא, והפגינו התפעלות רבה ממרכז שניידר ומרמתו הרפואית.

על סודות, שקרים ומחלות

יום עיון מיוחד של השירות הסוציאלי בשניידר, בראשות ד"ר עפרה ארן, שנערך תחת הכותרת: "מה נשמע? על סודות ומחלה אצל ילדים", עסק בסוגייה מרכזית המעסיקה רבים מהילדים החולים והוריהם. הפסיכותרפיסטיות רבקה הראל והילית אראל-ברודסקי דיברו על סודות ושקרים במשפחות של ילדים חולים ועל סודות שאנו מפתחים אפילו לספר לעצמנו, עו"ד נעמה ויצ'נר האירה היבטים אתיים הקשורים בגילוי מידע ושמירת סוד, עו"ס יונתן פיאמנטה תיאר את אחד הסודות הקשים של ילדים - פגיעה מינית, ושרי פינץ, יועצת חינוכית מעמותת "עזר מציון", שפכה אור על פשר סוד המחלה בחברה החרדית. דיאנה קדוש, עו"ס במרפאת CF, תיארה את עבודתה הטיפולית היצריתית עם ילדות שהתגברו על הפחד לחשוף את המחלה. הקהל המגוון שכלל עובדים סוציאליים, פסיכולוגים, אחיות, אנשי חינוך ומטפלים מתחומים שונים, המחיש היטב את התפיסה הטיפולית המערכתית והרחבה של מרכז שניידר, הרואה את הילד ומשפחתו כמתמודדים לא רק עם בעיות פיזיות אלא גם עם קשיים רגשיים.

לב אמיתי ביום האהבה

לב וכליה הושטלו בשניידר
בשתי ילדות חולות והעניקו
להן תקווה חדשה לחיים

אמיליה בת התשע מרגישה טוב, וחולמת על הרגע שתוכל לשוב לרכיבה על סוסים - אהבתה הגדולה. כשהיא חושבת על כך, הלב החדש שלה דופק מהתרגשות. ב-14 בפברואר, יום האהבה העולמי, זכתה אמיליה במתנה שאין לה תחליף: לב אמיתי שהושטל בגופה על ידי צוות מומחי ההשתלות של מרכז שניידר.

בשניידר מכירים את אמיליה היטב. מזה מספר שנים שהיא מטופלת במכון הלב בראשות ד"ר עינת בירק, בשל מחלת שריר הלב שממנה היא סובלת מגיל צעיר. ההמתנה הארוכה להשתלת לב שתציל את חייה הסתיימה כאשר אמיליה הוזעקה לבית החולים בעקבות הודעה על תרומת איברים. במהלך הלילה בוצעה ההשתלה על ידי ד"ר ג'ורג' פרנקל, מנתח לב בכיר במרכז שניידר, וד"ר בני מדליון, מנהל יחידת השתלות לב וריאה במרכזים הרפואיים שניידר ורבין, יחד עם ד"ר יעקב כץ, מנהל מחלקת הרדמה בשניידר. זמן קצר לאחר הניתוח החלה אמיליה להתאושש לשביעות רצון הרופאים ביחידה לטיפול נמרץ לב בראשותו של ד"ר עובדי דגן, במקביל בוצעה במרכז שניידר השתלה נוספת שמקורה באותה תרומת איברים: כליה הושטלה בגופה של נערה בת 14, שסבלה מאי ספיקת כליות וטופלה בשנתיים האחרונות ביחידת הדיאליזה בשניידר. את הניתוח ביצעו ד"ר רן שטיינברג, מנהל היחידה להשתלות איברים בילדים, יחד עם המרדים ד"ר יעקב כץ. ב-18 שנותיו של מרכז שניידר בוצעו בו מרביתן המוחלטות של השתלות איברים בילדים בישראל - למעלה מ-300 השתלות לב, ריאה, כבד וכליות בתינוקות, ילדים ובני נוער.

רפואת ילדים עם שיניים

מרפאת כללית סמייל בשניידר מעניקה מגוון טיפולי שיניים לילדים מאושפזים, כולל טיפולי שיניים המשולבים בניתוח אלקטיבי תחת אותה הרדמה

ומורכבים - דבר העלול להשפיע על בריאות הפה. פעילות המכון מאפשרת שיתוף פעולה בין הרופאים המטפלים לבין המומחים לרפואת שיניים לילדים, להבטחת פתרון אופטימלי לבעיה. כל הרופאים במכון הם מומחים ברפואת שיניים לילדים, בעלי ניסיון רב בטיפול בילדים בגישה מקצועית ייחודית. תחומי הפעילות המרכזיים של המכון הם טיפולי שיניים לילדים מאושפזים, טיפול ומעקב במחלות סיסטמיות (במיוחד בילדים עם בעיות קרדיאליות או אונקולוגיות), טיפול בילדים שאינם משתפים פעולה - בשיטות פסיכולוגיות ובשיטות הרגעה פרמקולוגיות (גז צחוק, תרופות מטשטשות או טיפול בהרדמה כללית), וביצוע טיפול משולב בהרדמה כללית, במקרים שבהם הילד זקוק לטיפול שיניים וגם לניתוח אלקטיבי (למשל התקנת כפתורים באוזניים או תיקון שבר) - או אז ניתן לבצע טיפול משולב תחת הרדמה כללית אחת, ולמעשה "לתפוס טרמפ" על אותה הרדמה.

במרכז
שניידר
פועל מכון
לרפואת שיניים

לילדים מבית "כללית סמייל" בניהולה של ד"ר אתי דויטש. המכון מטפל בעיקר בילדים מאושפזים, בילדים הסובלים ממחלות כרוניות וממחלות קשות ומצויים במעקב במרכז שניידר, ובילדים שאינם משתפים פעולה. "שיניים וחניכיים חולות הן מוקד זיהומי בגוף, העלול להשפיע על מהלך המחלה", מסבירה ד"ר דויטש, "בנוסף, טיפולים רפואיים ותרופות עלולים לגרום לתופעות לוואי כגון כיבים ברירית הפה, דימומים ויובש בפה, ועקב כך לנטייה מואצת להתפתחות עששת ודלקת חניכיים. במרכז שניידר מתקיים לא אחת שילוב בין תחומי טיפולים שונים, לטיפול בילדים המצויים במצבים רפואיים שונים

רופאי שניידר במרכז - גם בכנס המחקר השנתי של החברה לפדיאטריה קלינית

חיפ"ק היי!

בנוסף, בטקס מרגש ותוך ציון אבני דרך בחיי מאז ילדותו בחו"ל, קיבל פרופ' מרק מימוני את "אות יקיר חיפ"ק" כהוקרה על תרומתו לרפואת הילדים בארץ.

בתחומים שונים. שלושה מתמחים משניידר - ד"ר אורית וייסבורט צינמן, ד"ר אפי בילבסקי וד"ר ליאת אשכנזי הופנוג - קיבלו פרסים על עבודות מחקר מצטיינות של מתמחים ברפואת ילדים.

בכנס המחקר השנתי של חיפ"ק - החברה הישראלית לפדיאטריה קלינית, בלטו (כתמיד) רופאי מרכז שניידר. בכנס הוצגו 12 הרצאות ושישה פוסטרים בנושא חידושים ברפואת הילדים

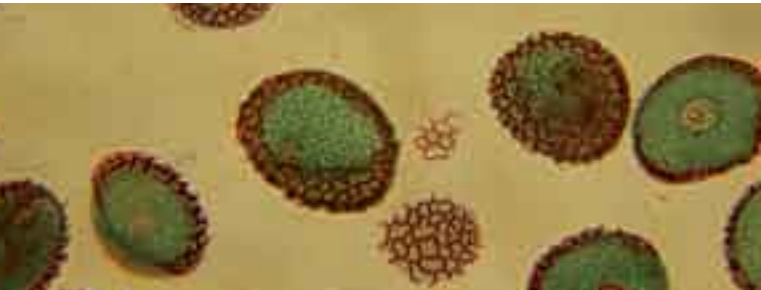

אוספים מידע על מחלות נדירות

אתר המידע אורפנט "עלה לישראל". מומחי שניידר מוזמנים להיכנס ולהירשם

ד"ר באסל

ממליצה להיכנס לאתר, ללמוד להשתמש בו ולהפנות אליו הן מטופלים והן קולגות. "מומלץ גם להירשם לעדכון הדו-חודשי (OrphaNews) בנוגע למחקרים חדשים שפורסמו ב-pubmed, טיפולים, מענקי מחקר למחלות נדירות וכדומה". מומחי שניידר מוזמנים להצטרף למאגר המידע, כך שכל מי שמעוניין בכך יוכל לאתר בקלות את הרופא המומחה המכיר את המחלה הנדרשת. כמו כן, מומלץ כי יירשם באתר כל מי שמבצע מחקר הקשור במחלה נדירה ונתמך על ידי תקציבי מחקר. "מידע זה נותן תקווה לחולים ולמשפחותיהם ויכול להיות מקור לשיתופי פעולה פוריים", מדגישה ד"ר באסל. לרישום יש ליצור עימה קשר בדוא"ל basel@post.tau.ac.il או בטל' 03-9253644.

שתיים מהמטלות המרכזיות שלנו במרכז שניידר הן שיפור השירות לחולים ומתן כלי עבודה איכותיים לצוות המטפל. כאשר ניתן לקדם את שתי המטרות הללו בפעולה אחת, זהו מבחינתנו "Win-win". דוגמה מצוינת לכך הוא אתר www.orpha.net. לקדם בשנת 2010 היא הכנסתו לישראל של אתר המידע האירופי למחלות נדירות - אורפנט. www.orpha.net הוא מאגר מידע המספק שירותים לקהילה הרפואית, לחולים ומשפחותיהם, ולמעשה לכל אדם המעוניין במידע לגבי מחלות נדירות - כאלו ששכיחותן נמוכה מ-1:2000 (יחס הנמוך מממוצע של חולה אחד לאלפיים איש). האתר נגיש לקהל הרחב ללא תשלום ומהווה מאגר מידע מקיף המאפשר לאתר רופא מומחה, עמותת חולים, מעבדה או חוקר של מחלה נדירה ספציפית ברחבי העולם. הנציגה המדעית של אורפנט בישראל היא ד"ר לינה באסל, מנהלת השירות הגנטי במרכז שניידר ויו"ר ועדת המחקר של בית החולים. "אנו מאמינים כי מאגר מסוג זה יכול לשפר את השירות הניתן לחולים ולהקל על עבודת המטפלים בהם", אומרת ד"ר באסל, "זו הסיבה שהתגייסנו לקידום איסוף המידע מכל הארץ, לאישורו על ידי ועדת מומחים ולהכנסתו לאתר". ד"ר באסל

אות הצטיינות לרפואה פסיכולוגית

פרופ' אפרט

המחלקה לרפואה פסיכולוגית בשניידר משתתפת בתוכניות התערבות אירופיות בבני נוער

2010 היא השנה השנייה ברציפות שבה מעניקים שגריר האיחוד האירופי בישראל ומנכ"ל ISERD - המינהלת הישראלית לתוכנית המו"פ האירופי (FP7) - את אות הפרויקטים המצטיינים לפרופ' אלן אפרט עבור הפרויקטים SEYLE ו-We Stay.

פרויקט SEYLE הינו תוכנית לקידום הבריאות בקרב בני נוער בבתי ספר ברחבי אירופה, שנועדה להוביל את בני הנוער לבריאות טובה יותר דרך הפחתת התנהגויות של לקיחת סיכונים ואובדנות. פרופ' אפרט, מנהל המחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר, ומרכז פיינברג לחקר הילד הפועל בבית החולים, נבחרו להוביל את המחקר בארץ במקביל להרצתו ב-11 מדינות אירופאיות נוספות. במסגרת פרויקט SEYLE יופעלו ויוערכו התערבויות שונות למניעת אובדנות בבני נוער בבתי ספר בישראל. הפרויקט יופעל בו זמנית בכ-12 בתי ספר ברחבי הארץ ויכלול 1,000 תלמידים ואת צוות המורים הנלווה אליהם, שימלאו שאלונים שונים ויקחו חלק בהתערבויות השונות.

במקביל לכך, בכוונת האיחוד האירופי לבצע בשנים 2010-2011 את פרויקט We Stay - פרויקט למניעת נשירה מבתי ספר בקרב בני נוער ב-12 מדינות ברחבי אירופה, ובכללן ישראל. הפרויקט יתבסס על התוכניות והמערכים המעודכנים והמתקדמים ביותר שפותחו באיחוד האירופי, ויבוצע בקרב כ-1,600 בני נוער בישראל במטרה לצמצם את תופעת הנשירה של התלמידים מבתי הספר, תוך התמקדות בגורמים הנפשיים המעורבים בנשירה והיעזרות בטכניקות וכלים שהוכחו מחקרית באירופה כיעילים ביותר.

מתוך קמפיין של מרכז שניידר בנושא התמודדות עם דיכאון

על בימת המצוינות

בטקס מרגש שאורגן על ידי מחלקת משאבי אנוש הוענקו פרסי העובד המצטיין של שניידר לשנת 2009 לארבעה עובדים וצוות אחד, לאות הוקרה על המסירות והיוזמה שגילו במהלך השנה החולפת. העמוד הזה מוקדש להם, בתודה ובהערכה

המצטיינים עם חברי הנהלת שניידר. עומדים (מימין): שלומית דה-פז, פרופ' יוסף פרס, יעקב לאלו, ד"ר יורם רוזנברג, תמי בן-רון, רות הלוי, אסתר שמואלוב ורותי ארלבוים. יושבים: בני זהבי, לאה וייסמן ומיכל שיר

פרס הוקרה

צוות מחסן ציוד רפואי

הצוות מונה חמישה עובדים מסורים ומקצועיים: בני זהבי (מנהל הצוות), יעקב לאלו, שלומית דה-פז, שמואל לוי וג'ורג' אליאס. צוות עובדי המחסן פועל לשיפור מתמיד בשירות הפנים למחלקות ויחידות בית החולים, מגלה יחס של כבוד לעובדים ולספקים חיצוניים, תוך הקפדה על מתן מענה מיידי ואופטימלי לבקשות המופנות אליו.

בנוסף לשירות האדיב והזריז נרתמים חברי הצוות לכל משימה במערך הלוגיסטי וזאת למרות עומס העבודה הרב. הם נכונים תמיד לתת כתף ולסייע, פתוחים לרעיונות חדשים ושינויים. העבודה במחסן מתבצעת ללא דופי, תמיד בחיוך, באווירה טובה ובסבלנות ומתוך מחויבות והזדהות עם הארגון וערכיו.

פרס מנהל המוסד ופרס המנכ"ל

ד"ר יורם רוזנברג, סגן מנהל המכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד

ד"ר רוזנברג, העובד בשניידר מיום הקמתו, הוא בעל ידע מקצועי קליני רב וראייה כוללת, הבאים לביטוי באופן טיפולו בילדים החולים. כגסטרואנטרולוג בכיר הוא מאבחן ומטפל בילדים עם מחלות בדרכי העיכול, המגיעים למכון מכל רחבי הארץ, ומתאים להם טיפול מיטבי. ד"ר רוזנברג יוצר קשר חם ואישי עם מטופליו הצעירים ובני משפחותיהם ומעניק מענה סבלני ומקצועי לכל שאלה ובעיה. הוא מספק מענה לפניית המלר"ד במצבי חירום, נותן ייעוצים מקצועיים לצוות בית החולים ולרופאי הקהילה, מדרך סטודנטים לרפואה המבקרים במכון ומשמש מקור ידע ותמיכה לכל אנשי הצוות במכון לאורך כל שעות היממה.

ציון לשבח

אסתר שמואלוב, סגנית מנהלת סיעוד ביחידה לטיפול נמרץ

אחות משכמה ומעלה, מבחינה מקצועית ואישיותית כאחד - זוהי אסתר. היא מבצעת את תפקידה בשקט, בצניעות, במסירות ובמאור פנים. הידע הקליני שלה רחב ביותר וראוי להערכה והיא מקפידה להתעדכן באופן שוטף. כחלק מהצוות הניהולי ביחידה היא קשובה לבעיות הצוות ותמיד שם כדי לתת כתף ולעזור. היא חברה בוועדת הזיהומים בבית החולים, אחראית על תחום המחשוב, וכמדריכה קלינית משקיעה רבות הן בדור העתיד והן בפיתוח מקצועי של כל הצוות המטפל ביחידה. אסתר מהווה דוגמה מופת לאנשי הצוות במחלקה.

מיכל שיר, אחות במחלקת ילדים ב'

מיכל עובדת כאחות מזה 38 שנה. היא אחראית, מקצועית, בעלת יוזמה ומוטיבציה יוצאות דופן, מסורה לארגון ולעבודה, אנושית ובעלת שמחת חיים.

מיכל רגישה ומסורה הן ללקוחות פנים והן ללקוחות חוץ, בעלת חשיבה מקצועית התורמת לשיפור מתמיד באיכות הטיפול והשירות, אינה נרתעת ממשימות קשות ומשרה אווירה ניוחה בקרב הילדים והמשפחות כמו גם בקרב חבריה לעבודה. היא יוזמת פעילויות, תורמת רבות לאווירה החיובית והנעימה במחלקה ומהווה דוגמה לאחות מקצועית, לאיש צוות מעולה ולדמות הראויה לחיקוי.

רותי ארלבוים, מזכירה רפואית במכון ריאות

לאורך כל שנות עבודתה בשניידר רותי מצטיינת בעבודתה הטובה והיעילה. היא עובדת מסורה וחרוצה, המגלה מחויבות אישית ואחריות למכון. תמיד עם חיוך - גם במצבי לחץ, בעלת חוש הומור, מראה ייחגי וגישה שירותית, אמפתית ואדיבה. רותי מגלה סקרנות בצד הרפואי ומרחיבה את הידע המקצועי שלה בתחום. היא בעלת מוטיבציה גבוהה, נותנת מענה מקצועי וענייני ללקוחות ומשתלבת מצוין בצוות הרב תחומי. היא מבצעת את המוטל עליה בדיוק רב, מהווה מודל לעבודת המזכירה וזוכה להערכה רבה מכל אנשי הצוות.

המערב הפרוע זה כאן

נשף פורים לעובדי מרכז שניידר נחגג בסימן "המערב הפרוע" במרכז האירועים "פיטאיה" בכפר סבא. האירוע נערך ביוזמת ועד העובדים, ועד הרופאים והנהלת מרכז שניידר, כל העובדים

רכשו כרטיסים מכספם - והאירוע יצא לדרך בקול תרועה עם תחרות תחפושות, מתקנים היתוליים, מופע של להקה ברזילאית ורקדניות בסגנון המערב הפרוע. חברי הנהלת בית החולים, אנשי צוות רפואי וסיעודי ואנשי מינהל הגיעו לאירוע בהמוניהם ועשו שמח.

בתמונה מימין: נגבה סבג, מנהלת לשכת המנהל, שלמה מיכאל, סגן יו"ר הוועד, ופרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר • בתמונה למעלה: עובדי שניידר במערב הפרוע

שאו ברכה

← ← ← **ד"ר לינה באסל** מהמכון לרפואה

גנטית נבחרה ליו"ר ועדת המחקר של בית החולים. היא מחליפה בתפקיד את פרופ' דורון גוטהלף, שניהן כיו"ר ועדת המחקר בשלוש השנים האחרונות ורשם עשייה רבה ומגוונת שכללה ארגון קורסים לחוקרים, מלגות מחקר, ארגון ימי המחקר, תמיכה בחוקרים צעירים ועוד. תודה לפרופ' גוטהלף ובהצלחה לד"ר באסל!

← ← ← **פרופ' רענן שמיר**, מנהל המכון לגסטראנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד, מונה ליו"ר המועצה העליונה למזון - גוף חדש שהוקם בהתאם להחלטת הממשלה. המועצה תתאם את המדיניות ואת פעולות היישום, האכיפה, הפיקוח והבקרה של משרדי החקלאות והבריאות בכל הקשור לנושא שרשרת המזון, החל משלב הייצור החקלאי ועד לשיווק לצרכן.

← ← ← **דוידה שלטי**, מנהלת המחלקה לרישום ומידע רפואי, נבחרה בבחירות דמוקרטיות ליו"ר איגוד הרשמים הרפואיים בישראל. דוידה נמנית כבר שש שנים על מועצת האיגוד, החבר באיגוד הבינלאומי IFRHRO לרשמות רפואית.

← ← ← **ענת פלס בורץ**, מנהלת הסיעוד במערך ההמטו-אונקולוגי, קיבלה את הדוקטורט על עבודתה בנושא "אימהות שכולות: הקשר בין זיכרון הבניית נורמליזציה בתקופת מחלת סרטן של ילד, אופטימיזם ופסימיזם, לבין ביטויי האבל לאחר מותו".

תרומה שכולה העשרה

זה החל כתרומה של הורה לבית החולים, והפך להצלחה מסחררת. מי שכבר השתתף יודע במה מדובר: קורסי העשרה איכותיים לעובדי שניידר, במגוון נושאים שאינם קשורים דווקא לעולמנו המקצועי. הקורס הראשון בנושא שוק ההון נולד מרצון של הורה לתרום לבית החולים כאות תודה על הטיפול בילדו. ההורה הציע תרומה מעניינת: ליישם את ניסיונו בתחום שוק ההון להעברת קורס לעובדים בנושא זה. היענות העובדים הייתה מפתיעה ולקורס נרשמו משתתפים מכל הסקטורים. ההצלחה של קורס שוק ההון פתחה פתח לקורס הבא - תקציב משפחתי וניהול כלכלת המשפחה ככלי להעצמה וצמיחה משפחתית. הסדנה הועברה בארבעה מפגשים בהנחיית נחמן לידור, יועץ לתקשורת ומייסד חברת אש-לידור. היא עסקה בנושאים הנוגעים לכולנו, ביניהם שליטה בתקציב המשפחתי, חיסכון בהוצאות השוטפות, מימון, אשראי ועוד. בעקבות הביקוש הרב, בכוונת מחלקת משאבי אנוש לקיים סדנאות נוספות לעובדים. פרטים יבואו.

הדרך אל הכושר

בימים אלו נפתח חדר כושר חדש לעובדי שניידר, הפועל לפני שעות העבודה המקובלות ואחריהן בהנחיית מדריך כושר מקצועי. חדר הכושר מצויד במכשור חדשני לאימוני

כוח ואירובי, מעוצב לרווחת המתעמלים עם מראות, מסכי טלוויזיה ומערכת סאונד, וכולל גם חדרי מקלחות ושירותים. עלות השימוש לעובדים מסובסדת ועומדת על 30 ש"ח לחודש בלבד, כאשר הפרייקט ממומן על ידי פרס המצוינות באיכות שקיבל בית החולים בשנת 2009.

ילדים ג': הבית של המושתלים

במחלקת ילדים ג' מאושפזים ילדים עם מגוון מחלות, וביניהם גם כל הילדים שעברו השתלת איברים במרכז שניידר. מנהל המחלקה פרופ' יעקב אמיר ומנהלת הסיעוד רחלי גבע, שניהם מושבניקים מדרום השרון, מנצחים על צוות מקצועי לעילא, אמפתי מאוד, וחשוב לא פחות - רגוע

תוכננה להיכלל במרכז שניידר. "ילדים ג' החלה דרכה כמחלקת ילדים בביה"ח השרון", מספר פרופ' אמיר, "את המבנה של שניידר תכננו לשתי מחלקות ילדים מבילינסון, והוצקה להן מקום בקומה השישית. רק במהלך הבנייה הוחלט להעביר לשניידר גם את המחלקה מ'השרון', אילתרו מקום בקומה השביעית, ומ-1994 אנחנו כאן". הוא עצמו היה סגנו של פרופ' ורסנו, מנהל המחלקה ב'השרון', לאחר מכן ניהל את יחידת אשפוז יום ילדים שעברה לשניידר שנתיים אחרי המחלקה, ומ-1996 הוא כאן בשניידר - בתחילה כמנהל אשפוז יום ומ-1998 כמנהל ילדים ג'. יחד עם פרופ' אמיר, מי שנושאת כבר שנים במשימת ניהול המחלקה היא רחלי גבע, מנהלת הסיעוד, גם היא בוגרת מחלקת הילדים ב'השרון'. "איך הפכנו למחלקת אשפוז שמתמחה במושתלים? זה החל מד"ר ריקי שפירא ש'גידלנו' אותה כאן במחלקה", מספרת רחלי, "היא התמחתה בגסטרואנטרולוגיה, הקימה את היחידה למעקב

בהחלט מרכיב משמעותי בסיכויי ההחלמה", מסביר פרופ' אמיר, "ההמשכיות חשובה מאוד: קורה שהגוף מתחיל לדחות את האיבר, לעתים יש סיבוכים כירורגיים, זיהומים, בעיות מטבוליות, היבטים התנהגותיים ועוד. כשמדובר בהשתלות, הכירורגיה היא הממשק הראשון שלאחריו צריך לטפל מהר במקרה שיש סיבוך, לתת מענה לצורך באשפוזים חוזרים, וחשוב לא פחות, לצקת אופטימיות בילד ובמשפחתו. ברוב המקרים, יש לכך סימוכין".

לקצר את האשפוז הראשון

פרט פיקנטי הוא שהמחלקה הזאת, היחידה בישראל המתמחה באשפוז ילדים מושתלים, לא

שלוש מחלקות ילדים יש במרכז שניידר, בשלושתן מאושפזים ילדים עם מחלות שונות ומגוונות, ועדיין, לכל אחת מהן "מרכז כובד" משלה: ילדים א' בראשות פרופ' אשכנזי מתמחה במחלות זיהומיות, ילדים ב' בניהולו של פרופ' גרטי - במחלות חיסוניות, וילדים ג' בראשות פרופ' אמיר היא מחלקת המושתלים של בית החולים. "זו התמחות שהתפתחה אצלנו עם השנים", אומר פרופ' יעקב אמיר, מומחה לזיהומים במקצועו, שבמחלקתו מאושפזים כמעט בכל יום נתון כארבעה-חמישה ילדי השתלות, לפני הניתוח או לאחריו.

"הניתוח עצמו קריטי, כמוהו השהייה בטיפול נמרץ, והאשפוז הראשון שלאחר ההשתלה מהווה

**פרט פיקנטי הוא
שמחלקת ילדים
ג', היחידה בישראל
המתמחה באשפוז
ילדים מושתלים, כלל
לא תוכננה להיכלל
במרכז שניידר**

צוות מחלקת ילדים ג'

אחר מושתלי כבד ואת המערך כולו, ובאופן טבעי עבדה יותר עם המחלקה שלנו. צברנו ידע וניסיון בתחום והתחלנו לקלוט לא רק מושתלי כבד אלא גם מושתלי כליה וריאה ואף מושתלי אשכול איברים. לפני כעשר שנים קיבלנו החלטה אסטרטגית 'ללכת על זה'. זה היה אתגר לא פשוט, להתמודד עם חולים קשים ומורכבים שלא היכרנו קודם לכן. רכשנו ספרות, התחלנו ללקט ידע. מאז אנו רק הולכים ומתמקצעים".

כדי לרדת לעומקה של ההחלטה הזאת, יש לומר שהאשפוז הראשון לאחר ההשתלה נמשך ברוב המקרים כחודש ימים ולעיתים אף מספר חודשים, זאת לעומת שלושה וחצי ימי אשפוז בממוצע בכל המחלות האחרות. עם השנים הצליח צוות המחלקה לקצר כמעט בשני שלישי את זמן האשפוז שלאחר ההשתלה, שעד לפני כמה שנים עמד על שלושה חודשים בממוצע.

ההשתלה המסובכת מכולן

המורכבים שבין המושתלים הם הילדים מושתלי הכבד. "זאת ההשתלה המסובכת מכולן", מציין פרופ' אמיר, "חולי הכבד הכרוניים הם ילדים חולים מאוד עוד זמן רב לפני ההשתלה, וההחלמה שלהם לאחר הניתוח קשה יותר משאר המושתלים. את רובם אנו מכירים עוד זמן רב לפני הניתוח, כשהם מתאשפזים במחלקה לצורך הערכה. לאחר ההשתלה, במשך כשנה-שנתיים, אנחנו מהווים בית שני למושתלים ולהוריהם".

הזה, הפיזי והרגשי, מתגמל אותנו בתחושה של שליחות", מסבירה רחלי, "אנחנו קוראות לזה 'פלורנס', תחושת השליחות של האחות המיתולוגית, ויש כאן פלורנס חזק מאוד שבא מתחושה אמיתית של מחויבות". רחלי מדברת על עניין מקצועי בלתי פוסק, למידה שלא נגמרת ועולם תוכן מרתק לאחיות המחלקה. "ההתמחות בהשתלות הרחיבה לנו מאוד את האופקים. אלו חולים מורכבים שדורשים מיומנות מיוחדת של אחות - פצע ניתוחי, נקזים, אשפוז ממושך, סטרס, ניתוק ארוך מהבית, טיפול בילד ותמיכה מתמדת בהורים, והחשיבות העצומה של השחרור המתוכנן הכולל הדרכה של המשפחה והמטופל - ילד מושתל יוצא מכאן עם 12-13 תרופות שצריך ללמוד לקחת ולנהל. הקמנו מערך הדרכה לילדים ולחורים, ובמקביל אנו מצליחים לבצע מחקרים, לקיים שיתופי פעולה בינלאומיים, ללמד אחיות מכל הארץ - בשורה התחתונה, אנו מוציאים מעצמנו את המקסימום וזה נותן סיפוק רב".

דרמות לא חסרות כאן

הסיפוק הזה, מבחינת רחלי, מורכב מהרבה רגעים קטנים-גדולים: "להצליח ללמד נערה מושתלת, הסובלת מפיגור, לקחת את התרופות לפי צבעים. לראות קבוצה של תשעה ילדים מושתלים יוצאים למחנה סקי בשווייץ. לפגוש ילד ששכב כאן משותק עם מחלת ג'יליאן ברה והבריאה. דרמות לא חסרות אצלנו".

ומסכם פרופ' אמיר: "בכל פעם יש משהו חדש, ובזכות זה אני שלושים שנה עם חיוך על השפתיים. אני מרגיש בר מזל שמצאתי לי מקצוע מדהים כזה. אין יום שאני לא לומד בו משהו חדש אחד לפחות". עדיין? "עדיין".

מחלה המחייבת אשפוז, כולל ילדים מורכבים המובהלים לשניידר מבתי חולים אחרים ברחבי הארץ. התמחות בולטת נוספת של המחלקה היא הטיפול בתינוקות עם CMV מולד - וירוס שהאם עלולה להעביר לעובר עוד בזמן ההיריון, ומהווה כיום סיבה מובילה בעולם המפותח לחירשות שאינה תורשתית בקרב ילדים.

את שורות המחלקה מאייש צוות של כ-30 אחיות (לא כולן במשרה מלאה), חמישה רופאים בכירים (שניים מהם בחצי משרה) וכשמונה מתמחים. הצוות ותיק ברובו ומגובש מאוד, והאווירה לא פורמלית ורגועה באופן מיוחד בשל סגנון הניהול שמובילים פרופ' אמיר ורחלי גבע, שניהם מושבניקים מדרום השרון. השקט שלהם מחלחל לצוות וממנו למשפחות, ומקרין על כלל האווירה במחלקה. "גם ב-120 אחוזי תפוסה, הרופאים לומדים מאיתנו שגם מצבים קשים אפשר לעבור בחיוך ושאלן כמו בדיחה טובה להפגת הלחץ", אומר פרופ' אמיר.

ה"פלורנס" חזק מאוד

את עיקר התמיכה במשפחות לוקחות על עצמן האחיות במחלקה. "לקחנו על עצמנו עוד תפקידים ומטלות מתוך בחירה, והעומס

פרופ' אמיר

"בכל פעם מחדש אני חושב מה עובר על המשפחה כשהאם התורמת טרם התעוררה והילד המושתל עדיין על שולחן הניתוח"

"המחלקה שלנו היא צומת קריטי", ממשיכה רחלי גבע, "חלק מתפקידנו הוא להיות פה בשבילם ברגעים הקשים, לגלות אמפתיה, לתמוך עם הרבה סבלנות. נוצרת אינטימיות מיוחדת עם הילדים והמשפחות". מדובר באחת הסיטואציות הדרמטיות בבית החולים: "ילדים שוכבים פה בהמתנה, במצב לא טוב, כשבאוויר מרחפת השאלה - יהיה כבד או לא?", מוסיף פרופ' אמיר, "הדרמה מגיעה לשיא כשהתרומה מהחי והתורם הוא הורה. האם הולכת לניתוח, מורדמת, הילד בחדר ניתוח מחכה לתרומה - בכל פעם מחדש אני חושב מה מחכה למשפחה ומה עובר עליה כשהאם טרם התעוררה והילד עדיין על שולחן הניתוח".

השקט מחלחל למעלה

אבל שלא תחשבו לרגע שההשתלות הן חזות הכול בילדים ג'. מדובר במחלקת ילדים כללית, שצוותה מנוסה מאוד בטיפול בילדים עם כל

האנשים שלנו בהאיטי

ד"ר אלחנן בר-און יצא
להאיטי במשלחת צה"ל
כמפקד המערך האורתופדי,
וגילה שכמעט כל בית
החולים הארעי עוסק
בתחום "שלו". האחות לינוי
וולברג הצטרפה למשלחת
סיוע ליתומים מקומיים,
ו"גויסה" על ידי בית החולים
הישראלי. שניהם מספרים
על חוויה שלא תישכח

האבק כבר שקע מעל האיטי החרבה. מאות אלפי פצועים ופליטים במדינה מוכת הרעש מנסים להתמודד עם החיים שאחרי. ארגוני סיוע בינלאומיים עדיין פועלים באזור האסון, זרקורי התקשורת מחפשים מן הסתם את הסיפור הבא, ומבחינתם של הישראלים שחוו את האיטי, החיים לא ישובו להיות כשהיו. "כל אחד מאיתנו חזר שונה", אומר ד"ר אלחנן בר-און, מנהל יחידת האורתופדיה בשניידר. "קשה לומר על התנסות כזאת 'מדהימה', אבל זו הייתה חווית חיים", אומרת לינוי וולברג, אחות ביחידה לטיפול נמרץ בשניידר. שניהם יצאו להאיטי במשלחות הסיוע הישראליות: לינוי במסגרת משלחת הסיוע של עמותת IFA, ד"ר בר-און כמפקד המערך האורתופדי בבית החולים הצה"לי שהוקם בבירה פורט או פרינס. באוהלי בית החולים עבדו לצדם, בין השאר, ד"ר אלון פרפל, רופא צבאי שעשה את התמחותו במחלקת ילדים ב', וגם סג"מ תום מלכאי - קצין ארגון רפואה ובנה של האחיות מאיה מלכאי מהיחידה לרפואה דחופה בשניידר. בהמשך הצטרפה גם האחיות אסתי גולדפרב מפגיית שניידר.

"לא היה לנו יעד פינוי"

"הרעידה קרתה ביום שלישי, וברביעי בערב כבר פנו אלי", משחזר ד"ר בר-און, שבשנת 2001 יצא במשלחת הסיוע הישראלית לנפגעי רעש האדמה בהודו. גם הפעם, מסתבר, הודו הייתה בתמונה. "שבוע לאחר מכן הייתי מתוכנן להרצות בכנס גדול של אורתופדיית ילדים בהודו, שהתכוננתי אליו חצי שנה", הוא מספר, "לקח לי בדיוק עשר שניות לבטל". מייד עם הנחיתה בהאיטי הבינו כל אנשי המשלחת, שמה שמצפה להם אינו דומה לאף אסון שהכירו בעבר. למעלה מ-200 אלף הרוגים ו-300 אלף פצועים, הרס כמעט מוחלט של תשתיות במדינה שגם כך נעדרת שלטון מרכזי, והכי משמעותי מבחינת הצוות: היעדר יעד פינוי. "בית חולים שדה מוגבל מטבעו, אבל בימים הראשונים אנו שימשנו כיעד הפינוי בהיותנו בית חולים יחיד שהתארגן ופעל בתוך שעות ספורות". עד מהרה התברר שלמעט מחלקה גינקולוגית ופגייה, כל בית החולים הפך לאורתופדי. מסביר ד"ר בר-און: "בפציעות הבטן והחזה הקשות הפצועים לא שורדים, עם הפצועים הקלים אתה לא מתעסק בכלל, ומה שנשאר זה הפצועים האורתופדים שמצבם מוגדר כבינוני אבל מידרדר במהירות - שברים פתוחים, זיהומים, נמק מסכן חיים. בשבוע הראשון אלו היו עיקר המטופלים שלנו". בעשרה ימים טיפלו הישראלים בלמעלה מ-1,100 פצועים וניתחו כ-300 כאשר העבודה מתנהלת סביב השעון, בתנאי שדה ובהתגייסות מרשימה של הצוות כולו.

הפצוע שהעדיף למות

ממדי האסון הבלתי נתפסים חייבו את אנשי

"מצאנו 250 ילדים במנזר ובבית יתומים מקומי שסבלו מרעב וחלקם מתת-תזונה קיצונית, כמה מהם נפצעו ברעש, והם נאלצו לחיות מחוץ למבנה ההרוס. היינו הראשונים שהגיעו אליהם מאז הרעידה"

בחיסונים שתרם משרד הבריאות, הקמנו להם אוהל רציני, סיפקנו להם מזון לחצי שנה. ברגע שהגעתי לבית החולים הישראלי ושמעו שאני אחות טיפול נמרץ גייסו אותי לעבודה מיידית. עבדתי שם עם ד"ר בר-און ושאר הישראלים ברמת אדרנלין עצומה. הצוותים היו פשוט מדהימים. זו תחושה שקשה לתאר: אתה מרגיש שתרמת איפה שבאמת צריך. בארץ יש רבים כמוני, בהאיטי זה היה מיצוי של העבודה הטיפולית, סוג של סיפוק והתעלות."

צוות התערבות שניידר

גם ד"ר אלחנן בר-און מסכים שזו "הרפואה נטו במיטבה". "כל אחד מאיתנו חזר עם רגעים מאוד קשים שילוו אותו כל החיים, אבל אין ספק שזו הייתה חוויה מעצבת, מקצועית ואישית. בשביל הרגעים האלה הלכנו לרפואה. מצד שני, עם כל מאמצי השיקום, האיטי תמשיך להיות מדינה שבה אדם מרוויח שני דולר ליום במרחק יריקה ממיאמי. זו חוויה שמקצינה לך את כל בעיות העולם". הפקת הלקחים מעבודת המשלחת בהאיטי נוגעת גם לנו בארץ. "את מה שחוונו נצטרך ליישם בישראל אם וכאשר תהיה כאן רעידת אדמה חזקה", מסכם ד"ר בר-און, "מעבר לכך, בשניידר אנו מגלגלים כבר כמה שנים רעיון של הקמת צוותי התערבות מתמחים בילדים, שיוכלו לצאת לאזורי אסון. עכשיו הנושא הזה מקבל התנעה מחודשת".

לו שאנו נאלצים לקטוע כדי להציל את חייו, והוא סירב לקטיעה. הוא הסביר שיש לו אישה ושלושה ילדים, ואם יחיה כנכה הוא יהווה נטל בלתי נסבל על המשפחה. 'איתי הם לא ישרדו', הוא אמר, 'אם אמות, האישה תסתדר איכשהו עם הילדים'. הצלחנו לשכנע אותו לקבל את הטיפול, וכאן נכנס לתמונה מהלך שאני מעורב בו כעת - הקמת מרכז שיקום בהאיטי. לצורך כך כבר הייתי שם פעם שנייה ובקרוב אטוס שוב. זו יוזמה ישראלית שכבר קורמת עור וגידים ואמורה לתת המשך לעבודה שעשינו שם."

רמת אדרנלין עצומה

ליני וולברג, אחות טיפול נמרץ בשניידר, השאירה בבית בעל ושלושה ילדים ויצאה להאיטי כאחות המשלחת של ארגון סיוע הומניטרי ישראלי. "קיבלתי פרגון ענק גם בבית וגם בשניידר. בבית החולים לא הפסיקו לשאול: מה את צריכה, מה חסר לך. מטרתנו הייתה להגיע ליתומים שנמצאים במצב קשה, ואכן מצאנו 250 ילדים במנזר ובבית יתומים מקומי שסבלו מרעב וחלקם מתת-תזונה קיצונית, כמה מהם נפצעו ברעש, והם נאלצו לחיות מחוץ למבנה ההרוס. היינו הראשונים שהגיעו אליהם מאז הרעידה. חיסנתי את כולם

הצוות להסתגל לשוני מוחלט בחשיבה. ד"ר בר-און מסביר: "המון שאלות אתיות. את מי לקבל ואת מי לא. הרבה דילמות, כמו למשל פרודורות של קטיעת גפה. בהאיטי, משמעות הקטיעה קשה מאוד מבחינת אפשרויות השיקום". אחד המקרים שנחרתו אצלו עמוק הוא זה של גבר כבן שלושים שהגיע במצב של נמק מתקדם ברגל. "הבהרנו

ד"ר בר-און מטפל בפצועה, לצידו סג"מ תום מלכאי מחיל הרפואה - בנה של האחות מאיה מלכאי משניידר

[illegible][illegible]

פרח מעריב

סרון בל האם יכול להיות שמחקר אמריקני מסיר את אחד
החברים הבדולגים ביותר של הורים למתנסות מוות בעריסה האם
אפשר יהיה לקיים בדיקות סרטוטיות שתתאם מי מתנסות חשף
לסכון הזה ד ר טומי שיינפלד שלום לך
ד ר טומי שיינפלד המרכז הרפואי שניידר שלום
סרון בל אז מה טרע המחקר הזה בעצם מה הוא מחדש
טומי שיינפלד המחקר טרעו שביילדים שיש בהם את הנטייה

ערוץ 10 =

[illegible]

מוסד מרכז שניידר לרפואת ילדים מאז
דרך מקורית להתמודד עם בעיית ההרדה
של ילדים מבדיקות הדם: תחקיר ודא
התקנה ביחידה הסוהה נעצת בבית
החולים. תחקיר הוויסאד לטסק
לילדים פביה מושיע נחבדת ככל האמס
בדי לטוט תחלה של הילד בוסן בדיקת
ההדסה שנמשכת כחצי שעה יותר ולטוט
הרדסה מיותרת.
לתחקיר הוויסאד ביחידה אפסס עינמי והיא
מאפשרת לילד להיות חבוס אובסס עליו
בסס. מוסלן להגיע עם יוסס ססס
הרבה למעט בן בסלר הבדיקה

מנטה

גם הילד
שלכם
סובל
מ"כאבי
בטן"
(או ראש)?

**כמרפאה הפסיכוסומטית בבית החולים
ילדים יעקבז'יץ** יבקשו שכם קודם כל
להסיר את המריקות. זה באמת
כואב להם, לילדים, ויש מה לעשות.

מח שטח טוב

ד"ר יעקבז'יץ מזהיר: "אם הילד סובל מ"כאבי בטן" או מ"כאבי ראש", זה יכול להיות סימן של בעיה רפואית או פסיכיתית. לכן, חשוב להתייעץ עם רופא הילדים או פסיכיאטר ילדים. במקרים מסוימים, הטיפול הוא תרופתי, ובמקרים אחרים, הוא פסיכותרפויטי. חשוב לזכור, שהילד סובל מבעיה אמיתית, וזו לא "המחלה של הילדים".

ההחלטות האלו הן חלק מההתאמה של הממשלה לשינויים במצב הכלכלי, והיא תמשיך לעבוד על פיתוח המגזר הפרטי, תוך שיתוף פעולה עם המגזר הציבורי.

לאשה =

הלב החדש של אמיליה הקטנה

בסדרת רומאני שניידר הושתל השבוע בהצלחה לב בירדה בת חמש • בנוסף, הושתלה כליה בירדה בת 14 שפבלה מאי סמיקית כליות

חלק מסרט
דוריס ירימוביץ ונעם גולן

המקומון פתח תקוה

קיבל קול בגיל 10 ימים

יְדִיעוּת אַחֲרֵנִית

האתיקה הרפואית ואנחנו

בבית חולים שלישוני לילדים עולות לא מעט שאלות קשות, הקשורות לתחום האתיקה הרפואית. עו"ד נעמה ויצ'נר, יו"ר ועדת האתיקה בשניידר, מאירה לפנינו את התחום הרגיש הזה ומסבירה מדוע לא כדאי להתמודד לבד עם הדילמות

עו"ד נעמה ויצ'נר

מתווה של ערכים ולהטמיע אותם בשטח כדי לתת לאנשי הצוות כלים להגיב ולהתמודד ככל האפשר בעצמם מול שאלות אתיות עתידיות. מטרתנו ליצור פורום רחב יותר, שיסייע בהתוויית מדיניות אתית נכונה יותר לבית החולים, ואני קוראת לכל עובדי שניידר מכל המקצועות - כל מי שרוצה לקחת חלק ולהיות מעורב כחבר בפורום האתיקה, כנאמן אתיקה ביחידתו או בדרכים אחרות, מוזמן לפנות אלי."

מה החזון שלך לגבי הפעילות בשניידר?

"לקבל תקנים שיאפשרו לנו להגביר פעילות, לבצע הדרכות פנימיות, לתפור לכל מחלקה את 'ארגז הכלים' שהיא זקוקה לו. מערך יעוץ אתי רציני וסדיר מקל מאוד על ההתנהלות, האקלים, והאווירה בבית החולים. התייעצות אתית היא דבר נכון לעשות מכל כיוון שהוא: כפן שירותי מול המשפחות; כדי לחזק את הביטחון שלך כאיש צוות שפעלת נכון; כהגנה משפטית מול תביעות; כניטרול מוקשים שאחרת מתפוצצים בתקשורת ופוגעים ללא הצדקה בתדמית בית החולים. שניידר, כמרכז רפואי מוביל ומצוי, יכול להיות ראש חץ גם בתחום האתיקה הרפואית בישראל."

לסיכום, מה המסר שלך לעובדי שניידר?

"תיעזרו בנו - לא חייבים להתמודד לבד עם שאלות קשות. חלק לא קטן מהדילמות שנתקלים בהן במהלך יום עבודה הן דילמות אתיות, גם אם לא תמיד אנו מודעים לכך. פנייה ליעוץ אתי או לוועדת האתיקה אינה מצביעה על חולשה אלא להיפך, על עוצמה של עשייה נכונה ושקולה. יש כאן פן ייעוצי זמין עבורכם, שמשלים את הטיפול ושיכול לסייע לכם כצוות מטפל, לאינטראקציה עם המטופלים ולשביעות רצון הלקוח."

עם שניידר החל ב-2005 כשד"ר וילונסקי פנה אלי וביקש להחיות את ועדת האתיקה. הצורך עלה מהשטח, וגם החוק חייב לעשות זאת. הוקמה ועדה רב מקצועית, הפועלת בהתנדבות. חוק זכויות החולה וחוק החולה הנוטה למות הם חוקים שאימצו לתוכם עקרונות אתיים, ואנו מחויבים לפעול לאורם. במקרים אחרים, שאינם נכנסים לגדר החוק, אנו משמשים כפורום מייץ ומסייע."

האם בשניידר יש מורכבות אתית מיוחדת?

"כן, בשל המרכיב של ההורים: המטופל הוא קטין בעוד שמקבל ההחלטות הוא ההורה, ובקודקוד הנוסף נמצא הצוות המטפל. נוצר משולש עם יותר אפשרויות לחילוקי דעות ואינטרסים מנוגדים, במיוחד כאשר מדובר במתבגרים ובמטופלים מורכבים, שמתחילים כאן כילדים וממשיכים כבני נוער ואף כמבוגרים הרוצים לקבל החלטות משלהם."

מי יכול לפנות לוועדה וכיצד זה נעשה?

"דלתנו פתוחה לכל באי בית החולים - אנשי צוות, מטופלים ומשפחות. חלק גדול מהקונפליקטים נפתרים בהידברות. אנו פועלים על פי עקרונות ידועים ובינלאומיים של אתיקה, ובעיקר מסייעים לצוות לשאול את השאלות הנכונות. ברוב המקרים די בכך. לעתים קרובות, עצם ידיעת ההורים שהטיפול בילדם נדון בוועדת האתיקה, והעובדה שהם נפגשים עם סמכות שאינה הרופא המטפל, מספיקות כדי לשכנע שהאינטרס של בית החולים הוא טובת ילדם."

האם אפשר לכתוב מעין קוד אתי לשניידר?

"בהחלט ניתן לגבש קווים מנחים ועקרונות למצבים שונים. כרגע אנו מנסים לקדם את נושא הדיונים היוזמים לגבי מקרים כמו השתלות במפגרים, מתי מעבירים ילד חולה סופני לטיפול נמרץ, שאלות הקשורות לגילוי מידע לילד או מתבגר עם מחלה קשה, שאלות הקשורות לסוף החיים, ולהבדיל - שאלות המתעוררות בפגייה בקשר לפגים בסיכון גבוה. הרעיון הוא ליצור

מהו ייעודה של ועדת אתיקה בבית החולים?

"כל מקרה שבו יש ערכים המתנגשים זה בזה, מהווה דילמה אתית. בבית חולים שלישוני לילדים יש מקרים רבים כאלה. הוועדה פועלת הן כוועדת אתיקה, המחויבת לפעול לפי חוק זכויות החולה והחלטותיה מחייבות; והן כפורום אתיקה מייץ הנענה לפניות של הצוות המטפל בשניידר. כפי שבמחלקה פנימית, כאשר עולה שאלה אורתופדית מתייעצים עם אורתופד, כך גם כשמתעוררת שאלה אתית - חשוב להתייעץ."

כיצד נחלקת פעילות הוועדה?

"לוועדה תפקיד משולש: חינוכי - להטמיע את נושא האתיקה במערכת, לעורר מודעות ולתת לצוות במחלקות כלים לפעולה. עקרוני - לעזור בקביעת מדיניות בית החולים בנקודות שמעורבות בהן שאלות אתיות (בבית חולים, גם השאלה איך לחלק תקציב היא שאלה אתית). התפקיד השלישי הוא לעזור במקרים אד-הוק - כשנדרשים פתרונות מיידיים ודחופים."

לדוגמה?

"ילד חולה סופני, במצב מאוד קשה. ההורים דורשים להעבירו לטיפול נמרץ, בעוד שהצוות מעדיף להשאירו במחלקה בטענה שאי אפשר לעזור לו באמת ושהטיפול הנמרץ רק יגרום לו סבל מיותר. זו דילמה. או ילד לפני ניתוח עם חשש לנמק במעי: הרופאים מודעים שיצטרכו לזכות חלק מהמעי, וההורים מתנגדים. דילמות רבות הן סביב אי הסכמה בין הצוות וההורים בנוגע לאופי הטיפול. הצוות רוצה להיות בטוח ששקל נכון את כל השיקולים. כשמעריבים אותי, אני מסייעת להעלות את השאלות הנכונות שמאירות את הדילמה בצורה הבהירה ביותר, ולעתים מכנסת את ועדת האתיקה לישיבה שבה מציגים את המקרה ודנים בו יחד."

מהי ההכשרה שלך וכיצד בעצם התחברת למרכז שניידר?

"אני משפטנית ואתיקנית, עוסקת ביעוץ והדרכה בתחום האתיקה הרפואית ועומדת בראש המחלקה לוועדות אתיקה במרכז לבריאות, משפט ואתיקה באוניברסיטת חיפה. הקשר שלי

מי ומי בוועדת האתיקה יו"ר הוועדה: עו"ד נעמה

ויצ'נר • מ"מ יו"ר הוועדה: עו"ד עפרה גולן • חברי ועדה מסל בית החולים: ד"ר אסף טוקר, סגן מנהל שניידר • פרופ' לאה סירוטה, מנהלת הפגייה • ד"ר גרי שטיין, מנהל היחידה להשתלות מח עצם במערך ההמטו-אונקולוגי • פרופ' אבינועם שופר, מנהל מכון נויורולוגיה ילדים • ד"ר עפרה ארן, מנהלת השירות הסוציאלי • ד"ר אורית קריספין, פסיכולוגית ראשית • נציגי ציבור: ד"ר אביבה רון מארגון הבריאות העולמי ועמותת נאמני שניידר • הרב יובל שרלו, ראש ישיבת ההסדר פתח תקוה.

בטיחות המטופל - בראש מעיינינו

יום הכשרה משותף לאחיות חדשות ורופאים חדשים במרכז שניידר הגביר ידע ומודעות לבטיחות המטופל ולניהול סיכונים

הסיעוד מציג בסין

מערך הסיעוד בשניידר נענה להזמנה של International Nursing Management Conference והרחיק עד לסין כדי לייצג את בית החולים בכנס בינלאומי בבייג'ין. הכנס נערך במשך שלושה ימים בחודש מארס בהשתתפות אחיות מרחבי סין, ובמהלכו הוצגו מגמות משאבי אנוש בסיעוד במדינות אסיה, נושאי שיפור איכות, תכנון כוח אדם, שגרות ניהול, הובלת שינוי ועוד. נורית זוסמן (בתמונה) הציגה בכנס את ניהול הסיעוד בשניידר, כולל תוכנית האופ"ק - עתודה ניהולית, וד"ר ענת פלס בורץ את שיטת הניהול והדילמות במערך ההמטו-אונקולוגי.

יום העיון ב"אביר"

הילדים, מנהל היחידה לאשפוז יום והיחידה לניהול סיכונים, דלית כהן מנהלת תחום לבטיחות המטופל וניהול סיכונים, ועד ד"ר אסתי בן חיים, מנהלת המערך האמבולטורי. במהלך היום נדונו נושאים כגון חוק זכויות החולה, איכות, בטיחות ותקשורת, והובאו דוגמאות ותיאורי מקרים הן ממרכז שניידר והן מבתי חולים ברחבי העולם. מהמשוב שנאסף מהמשתתפים עלה כי הם סבורים כי יום הלימוד תרם במידה רבה מאוד להגברת המודעות והידע לגבי בטיחות המטופל וניהול סיכונים. בחודש אוקטובר עתיד להתקיים יום עיון דומה עבור עובדים ותיקים בשניידר.

אחיות ורופאים שהחלו לאחרונה את עבודתם בשניידר עברו יום הכשרה בסיסית בנושא בטיחות המטופל וניהול סיכונים. המפגש, המתקיים זו השנה השנייה במרכז שניידר, נערך בחודש פברואר במרכז ההדרכה בשיתוף המרכז הלימודי "אביר" - מרכז שהוקם על ידי הכללית כחלק מתהליך שינוי התרבות הארגונית ומיסוד נושא בטיחות המטופל וניהול סיכונים. במסגרת יום העיון הועלו נושאים מרכזיים שהאחות והרופא נחשפים אליהם בעבודתם היום-יומית בבית החולים. הנושאים הוצגו על ידי ד"ר מירה מרם, מנהלת "אביר", ד"ר אברהם זכריה, יו"ר חטיבת

גאווה מקצועית: מובילה בטיפול התומך

יעל בן-גל, מנהלת הסיעוד במחלקת האשפוז של המערך ההמטו-אונקולוגי, הוכרה כ"מומחית קלינית בטיפול תומך"

התהליך הוכרה יעל כ"מומחית קלינית בתחום הטיפול התומך" וכאחת מ"אבות המקצוע", הכרה המלווה במחויבות מקצועית להוביל תהליכי הכשרה ופיתוח של תחום הטיפול התומך בילדים ולהיות שותפה בהנחלת ופיתוח התחום בקנה מידה ארצי. אנו גאים ביעל וסמכים ובטוחים כי פעילותה המקצועית תתרום רבות להכשרתן של מומחיות העתיד בתחום זה בילדים.

אונקולוגי הובילו את תהליך מועמדותה לתפקיד של יעל בן-גל, מנהלת הסיעוד במחלקת האשפוז במערך ההמטו-אונקולוגי. התהליך המורכב כלל איסוף והצגה של חומר מקצועי רלוונטי שיתמוך במועמדותה של יעל, וביקור של נציגות הוועדה ממינהל הסיעוד במערך. כמו כן נערכה שיחה והתקיים דיון מקצועי על הפעילות המקצועית של המועמדת והמחלקה בתחום הטיפול התומך בילדים. בסופו של

לאחרונה תוקנה תקנה המאפשרת לאחיות לרכוש "מומחיות קלינית בתחום הטיפול התומך", תהליך המבשר שינויים מקצועיים משמעותיים בתחום העשייה בסיעוד. לצורך הנעת התהליך והכשרת דור העתיד של המומחיות הקליניות בתחום הטיפול התומך, יצא קול קורא להכרה באחיות ותיקות, מנוסות ובעלות ידע בתחום, כ"מומחיות קליניות בטיפול תומך". הנהלת הסיעוד והמערך ההמטו-

פורים שמח לילדים שלנו

משמאל למעלה,
בכיוון השעון:
ביקור אל על, ביקור
ישראיר, ביקור טבע

➔ **משלוחי מנות - וידידי אמת** זו השנה השישית שעמותת "ילדים שלנו" מוכרת מגוון משלוחי מנות מתוקים לפורים, כאשר כל ההכנסות מיועדות לפרויקטים שבהם תומכת העמותה בבית החולים. תודה לכל אלו שתורמו השנה להצלחת הפרויקט: ליעל ארד, מנכ"לית חברת PMI, לישעיהו נירנברג, מנכ"ל חברת דבוק, לדני פישמן, מנכ"ל גאיה נכסים ופארק ריבר, לביה"ס רמת אביב ג' בניהולה של רונית זכאי, לידיעות תקשורת, לחברת פתקית, לרונית פינקו - מעצבת גרפית, לחברת העמותה חמדה צידון, שסייעה בשיווק וקידום הפרויקט, ולכל המתנדבים והאנשים היקרים שסייעו. תודה מיוחדת גם לארגונים שרכשו השנה משלוחי מנות מהעמותה: חברת אוריין ש.מ. בע"מ, טייני לאב, צ'ק פוינט, בנק הפועלים, טבע אביק, ועד עובדי עיריית פ"ת, הפניקס, יוניברסל משאיות בע"מ, רד תקשורת מחשבים, גילת סטקום, בנק

מתנות והפתעות לילדים המאושפזים. לביקור הצטרף ראש אגף תחנת ישראל של אל-על, חנן מטסר, ומנהלת משאבי אנוש, איילת רקנאטי ➔ **לתת זה בטבע שלהם** עובדי חברת טבע הגיעו לחלק מתנות ומשלוחי מנות במחלקות. איתם הגיעו בני קליינר, סמנכ"ל התפעול בישראל, מני מרום, מנהל מפעל הטבליות, ורון שרף, מנהל המעבדות בטבע ➔ **ישראיר נחתה בשניידר** ילדי שניידר זכו לביקור פורימי של צוות דיילות הקרקע מחברת התעופה ישראיר. לביקור המשמח הצטרף עופר גרין, מנכ"ל ישראיר.

של בנק דיסקונט. הילדים והוריהם נהנו מדוכני יצירה ומזון, המופע "גילי בא לבקר" של גילי ורנר, מופע של איציק הליצן, חלוקת פיצות באדיבות פיצה האט סניף פתח תקוה, חלוקת משלוחי מנות וקצת אבק של כוכבים: מירית גרינברג (מלכת היופי לשעבר), מיי פיינגולד, דדי זוהר ועוד. תודה מקרב לב לדביר כהן, שיזם וריכז את האירוע מטעם בנק דיסקונט, להנהלת בנק דיסקונט, לבלהה ניצן ולכל עובדי הבנק ששימחו את הילדים ➔ **הלב מבריא אל-על** עובדי חברת אל-על הגיעו לביקור בשניידר מחופשים ומחויכים וחילקו

בר מצווה למען הילדים שלנו

ביוזמת החזן בבית הכנסת במושב מגשימים, עקיבא אסקיו, המכין בני מצווה לקריאת ההפטרה ומעודד למעורבות בקהילה, אנו מקבלים תרומות כספיות המיועדות לטובת הילדים המטופלים במרכז שניידר. עקיבא רואה בנתינת ערך עליון והשקעה לטווח ארוך בדור הצעיר.

מרכז הסטארלייט לבש ירוק... ומתוק

"ילדים שלנו" חגגה את ט"ו בשבט במרכז הסטארלייט יחד עם סטודנטים מהמכללה לעיצוב שהגיעו לקשט את המקום. הילדים הכינו 'עציצים מתוקים', שתלו ונהנו מפירות יבשים.

עמותת "ילדים שלנו" פועלת לשיפור רווחתם של הילדים המטופלים במרכז שניידר. בזכותם של תורמים, ידידים ומתנדבים, עוסקת העמותה בגיוס המשאבים הדרושים לתמיכה בעבודה החשובה הנעשית בבית החולים. פרטים נוספים במשרדי העמותה בקומה 3, טל' 03-9217880.

הפנים היפות שמאחורי המסכות

גלריה נתיש לעיצוב פונקציונאלי ואמנות ממוקמת במושב גאליה שליד רחובות. האמן והיוצר שמאחורי הגלריה הוא ישראל פרימו, המסביר כי הבחירה בנושא משלבת מטרות שונות. "בחרנו להוקיר אישי תרבות ובידור מובילים על פועלם הרב למען קידום התרבות בישראל ועל התגייסותם למען מטרות חברתיות. בכך אנו משלבים שתי מסורות ישראליות ויהודיות באירוע אחד - מסכות חג הפורים והערך של התגייסות לטובת הקהילה".

בתערוכה הוצגו ונמכרו כ-15 מסכות שונות שעוצבו בהשראת אישי תרבות ובידור מובילים בהווה הישראלית, ביניהם יהורם גאון, גילה אלמגור, חנה לסלאו, צפי שביט, יגאל שילון, אבי קושניר, צביקה פיק ואחרים. המסכות פוסלו כולן במתכות שונות, בעבודת מחשבת של

למען הילדים שאפשר להציל

אברהם ציקרט, אשר תרם גם בחייו וגם באמצעות צוואתו תרומה כספית נכבדה למען ילדי מרכז שניידר, ביקש מעמותת הידידים של בית החולים לקיים את צוואתו הבלתי כתובה - הוצאה לאור של ספרו על יהודי גטו לודז'. ציקרט סיים את כתיבת הספר ב-2009, שנה לפני מותו, וביקש להקדישו לילדים המטופלים שאותם ניתן להציל ולהבריא, ולזכר הילדים אשר נספו בשואה ואשר את חייהם לא ניתן היה להציל. ב-14 באפריל הושק הספר *Last Summer Days* שיצא לאור על ידי עמותת נאמני שניידר, בטקס רב משתתפים בנוכחות אנשי ציבור, חברי העמותה וחברי הנהלת בית החולים. הספר הכתוב באנגלית הודפס ב-2,000 עותקים במטרה למכור גם בארץ וגם בחו"ל, כאשר כל ההכנסות יוקדשו, כצוואת המחבר, לטובת הילדים המטופלים במרכז שניידר. אברהם ציקרט, ניצול מחנה אושוויץ

ותושב מלבורן משנת 1948, נשא בתואר דוקטור כבוד מאוניברסיטת קרקוב ולאורך השנים כתב והרצה רבות על 'יהודי גטו לודז', השואה והציונות.

← ← ← **גולשים לחיים רגילים** תשעה ילדים שעברו
השתלות איברים בשניידר שבו לאחרונה מלאי חוויות ממחנה הסקי
המיוחד TACKERS לילדים מושתלים, שנערך באלפים השווייצריים.
לילוו אותם האחות יוליה ניקיטין ממחלקת ילדים ג', האחות רחל
בדברגין, מתאמת המושתלים, וד"ר אביבה רון, יו"ר הוועד המנהל
של עמותת נאמני מרכז שניידר, שהצטרפה לטקס הסיום. זו השנה
החמישית ברציפות משלחת זאת יוצאת משניידר למחנה הסקי,
בזכות תרומה משוייץ לעמותת הנאמנים.

← ← ← **חיילים עם שוקולד** לכבוד חג הפורים, נהנו הילדים המאושפזים מהפנינג שוקולד מתוק וצבעוני שערכו עבורם מפקד וחילי היחיד שטי"ל של חיל האוויר, המתנדבים במרכז שניידר. מזה שנים בקביעות ובהתמדה, דורי הפעילות קושטו בתמונות ענק של שוקולד, והילדים והוריהם נהנו מקרבנל של פעילויות על טהרת השוקולד: פיסול, מרוקות, פנזנו ועוד.

קארצ'ים → קארצ'ים → קארצ'ים

עמותת "נאמני מרכז שניידר" הינה אגודת יידידים, המלווה את פעילות מרכז שניידר מאז הקמתו ומסייעת בפיתוחו ובקידומו בתחומים רבים. חברי העמותה מבצעים פעילותם בהתנדבות וחלקם הגדול מלווים את פעילות בית החולים מאז הקמתו. ניתן ליצור קשר עם העמותה בטל' 03-9221748.

להבריא את העולם

במסגרת הארגון הבינלאומי H.O.P.E (Hospital Organization Pedagogues of Europe), שאליו משתייך גם המרכז החינוכי בשניידר, ובשיתוף מחלקות ילדים מבתי חולים מצרפת, בלגיה וסלובניה, מתקיים בשניידר פרויקט ייחודי של עבודות ילדים בנושא איכות הסביבה. בהשראת צילומיו המרהיבים של הצלם הצרפתי הנודע יאן ברטראן, העוסקים בנושאים סביבתיים שונים - מצפיפות ועיור ועד הכחדת בעלי חיים וצמחייה - מתנסים הילדים באופן אישי וקבוצתי בשימוש בצבע ובפיסול בחומרים ממוחזרים וחוגגים עם עולם הדמיון והיצירותיות כאשר במקביל

הם לומדים על נושא המיחזור כדרך להתמודדות עם בעיית הפסולת העולמית. "הצילומים המגוונים פתחו עבור הילדים חלון לעולם החיצון ולכדור הארץ שלנו מהיבטים שונים", אומרת משכית שוחט, מנהלת המרכז החינוכי בשניידר, "העיסוק בנושא איכות הסביבה דרך חווית היצירה מפתח בקרב הילדים מודעות, הבנה וכבוד לסביבה שבה הם חיים, ויש לו משמעות עצומה עבור הילדים המאושפזים המתמודדים עם החולי האישי שלהם. דרך פרויקט זה הם נחשפו לחולי הממלא את העולם, כמו אסונות טבע וזיהום בידי האדם הגורמים להרס כדור הארץ, ובמקביל גם לדרכי התמודדות, תיקון וריפוי". בימים אלה נפתחת בפאריס תערוכת עבודות הפרויקט, ביניהן גם עבודות ילדי שניידר.

